

cupat duas leucas, quomodo ergo miles, qui distat ab occidente per spatium duarum leucarum potest dici causa moralis talis homicidii.

36.

Paludan.

Et confirmatur à Coninch, quia non videntur singuli milites teneri ad reparandum damnum, quod à toto exercitu in excisione Urbis injustè illatum fuit, ut tenet Paludanus in 4. distinet. 15. quest. 2. art. 30. quod etiam docuit. Lessius lib. 2. cap. 14. num. 37. quia singuli milites non iuraverunt iniquam expugnationem, nisi faciendo partem suam, ut partem illius exercitus, & sicut totus exercitus est causa totius damni, ita singuli suæ tantum partis, nisi alia ratione alios adjuvant, ac excitant, quæ ratio æquè valet in irregularitate ad restitutionem damni, cum utraque oriatur ex cooperatione ad damnum, & mortem inferendam.

37.

Fundamentum verò Doctorum, qui tenent contrariam sententiam, in eo nititur, quia omnes illi faciunt unam causam moralem; sed hoc non est verum, ut jam dixi, sed solum faciunt unam causam unitate ordinis, eodemque modo conflant unum exercitum, quo in toto collectivo singulæ partes illud faciunt.

38.

Villalobos.

Quantum verò ad custodientes sarcinas militantium in bello injusto an fiant irregulares? Affirmat Villalobos tom. 1. tract. 21. diff. 24.

Avila.

Avila de censur. part. 7. disp. 8. sect. 3. dub. 2. conclus. 3. Tamen satis probabiliter ex Giballino tenet Diana citata Resol. 8. §. Quarto tertio, negans: Quia isti valdè remote cooperantur militibus occidentibus, & pugnantibus, ut etiam de vendentibus arma communiter dicitur. Et idem etiam dicendum videtur de vendentibus alimonia, & obsonia, eaque ad exercitum deferentibus, non enim magis hi cooperantur ad homicidium, ac illi, qui sarcinas servant.

Giballin.

Diana.

39.

Giballin.

Notandum est etiam cum Giballino, & aliis Auctoribus citatis, quod dux belli injusti, tot contrahit irregularitates quot in illo perpetratur homicidia, quia ipsorum omnium causa principalis est, in omnibus militibus pugnare, siquidem ejus imperio, & ductu milites pugnant, indeque ipse totius damni causa est, ita Villalobos citatus n. 2. & 5.

QUESTIO II.

An liceat Ecclesiasticis expoliare adversarios, & an ipsi Ecclesiastici, resque Ecclesiasticæ possint expoliari ab adversariis?

SUMMARIUM.

- 40 Licet non sit licitum Ecclesiasticis pugnare in bello, tamen si in eo assistunt, possunt hostes expoliare.
41 Nec Ecclesiastici, nec bona Ecclesiastica possunt ab hostibus expoliari.
42 Capta civitate, bona Ecclesiasticorum ablata sunt restituenda.
43 Ecclesiastici pugnant in confliu belli possunt expoliari, non vero post obtentam vicloriam.

44 Aliquando Ecclesia potest devastari ob vicloriam obtinendam.

In casibus supradictis, in quibus licitum est clericis, ac Monachis pugnare in bello, licitum est etiam hostes expoliare, & alia facere, quæ jure belli licita sunt aliis militibus, nec enim ex eo quod sunt Ecclesiastici fiunt deterioris conditionis, imò & dato casu, quod adsint in bello justo, & non liceat eis pugnare, possunt tamen sibi acquirere, ac usurpare bona, ac spolia hostium, sicut & alii milites, sunt enim ipsi valdè utiles in exercitu ad spiritalia, ac proinde debent gaudere commodis belli sicut alii milites, nisi oppositum expressè constet de voluntate Principis, ac ducis. Valentia tom. 3. disp. 3. quest. 16. §. Tertio certum est. Molina tom. 1. de just. disp. 108. §. Meo quidem iudicio. Layman. lib. 2. tract. 3. num. 20.

Tamen è converso non possunt ipsi clerici, ac Monachi, resque Ecclesiasticæ expoliari ab hostibus, gaudent enim ipsi, eorumque bona immunitate Ecclesiastica. Et ratio est, Primò, quia personæ Ecclesiasticæ communiter sunt innocentes in his bellis inferendis, ergo bona illarum ob delictum alterius non sunt occupanda Secundò, quia sunt specialiter Deo dedicata, ac jurisdictione seculari exempta, ac proinde non debent ob delictum aliorum gravari. Tandem, quia Ecclesiastici partem constituunt distinctam à republica civili, ergo propter ejus culpam puniri non possunt. Ita Suar. tract. de charitate, disp. 13. sect. 7. num. 14. Coninch. disp. 33. dub. 7. num. 118. Bonacina disp. 2. de vestit. quest. ultim. sect. 1. punct. 12. §. 3. num. 18. Molina, Filliucius, Hurtadus de Mendocça, Caietanus, Sylvius, Layman, Malderus, Castrus Palaus, Villalobos, Dicastillus, & alii multi, quos citat, ac sequitur Diana part. 11. tract. 3. de resol. 1. §. sed in ordine, quod multis historiis, ac documentis probat Hugo Grotius de jure belli lib. 3. cap. 11. num. 10.

Civitate capta verbi gratia bona secularium possunt diripi, non tamen bona Ecclesiasticæ, nec Ecclesiasticorum, hæc omni jure sunt exempta, & si ablata fuerint sunt restituenda. Sylvester verb. Bellum. 3. quest. 3. Lezana eodem verb. num. 18. Theophilus Alarius in can. conscientia lib. 7. verb. Bellum. n. 8.

Ex quo ex pluribus Doctoribus notandum, quod & si clerici, verbi gratia Lusitani, in confliu belli actu pugnent contra Anglos ante obtentam vicloriam, possunt bonis expoliari, & occidi, quia tunc clerici se habent tanquam milites; ac post obtentam vicloriam minimè possunt occidi, ac expoliari; nam Princeps secularis non est iudex clericorum, nisi dum actualiter pugnant. Petrus de Ledesma in summa, tract. 3. cap. 13. conclus. 58. Caudid. tom. 1. disquisit. 17. art. 8.

Nota tamen aliquando admittendum esse posse Ecclesias, & Ecclesiasticos in bello justo per accidens devastari sine obligatione restituendi, quando scilicet id necessarium iudicatur pro consecratione vicloriæ. Ita Candidus proximè citatus & Lezana verb. Bellum num. 18.

QUESTIO

QUESTIO XII.

An Prælati Regulares possint dispensare in hujusmodi irregularitate orta ex bello?

SUMMARIUM.

- 45 Prælati Regulares possunt dispensare in omni irregularitate, excepto homicidio voluntario, mutilatione, bigamia.
46 Item in prædictis irregularitatibus.

45.

Dico in hac re, quod prælati Regulares possunt cum suis subditis dispensare in irregularitate, quæ oritur ex occisione, sive mutilatione facta in bello sive justo, sive injusto, ex multis privilegiis concessis, excepta ea, quæ oritur ex homicidio voluntario, mutilatione, ac bigamia, M. Cornejo de irregularitate, disputatione 11. dub. 2. Suarez tom. 5. de censuris, disputatione 47. sect. 6. num. 3. Peirinis tom. 1. Privileg. Minorum Constit. 2. Julii 2. n. 115. Lezana verb. Irregularitas, n. 72.

Cornejo. Suarez.

Peirinis. Lezana.

46.

Imò etiam prælati Regulares communicantes cum privilegiis Ordinis Sancti Benedicti Vallisoleti, quaque prima die Lunæ Quadragesimæ possunt dispensare cum suis subditis in omni irregularitate, etiam illa quæ provenit ex homicidio voluntario, mutilatione membrorum, ac bigamia, ut ex multis ostendam infra, cum de Bigamia agam.

QUESTIO XIII.

Quid dicendum sit de militantibus in bello injusto?

SUMMARIUM.

- 47 Omnes militantes in bello injusto, securo homicidio, ac mutilatione, sunt irregulares.

47.

DE bello injusto breviter dicendum est, quod omnes militantes in illo, licet propriis manibus sanguinem non effundant, sed effundentibus committent, seu cooperentur, aut arma ministrent, & præbeant, sunt irregulares, si tunc in eo contingant homicidia, ac mutilationes: quod ex injustitia belli fit manifestum, cum nullum possit haberi subterfugium. Ita communi et Doctores apud Saar. tom. 5. disp. 47. sect. 5. n. 1. M. Cornejo de irregularitate, disp. 2. §. Infero secundo. Quod à fortiori dicendum est de clericis, ac Religiosis; cum eis minimè liceat talibus cooperari, quod nullo modo dicendum est de illis, qui ad bellum injustum se conferunt, non ut adjuvamen, vel auxilium, seu consilium præbeant, sed ad tale bellum dissuadendum, ac ut in spiritualibus adjuvent, ac Sacramenta ministrent.

Suar. Cornejo.

Sylveira Opuscula.

RESOLUTIO XVII.

Benedicere, seu Benedictio.

QUESTIO PRIMA.

Quid, & quotuplex sit benedictio?

SUMMARIUM.

- 1 Quid sit benedicere.
2 Quotuplex sit benedictio.
3 Benedictio magnam vim habet ad impetrandum.
4 Benedictio dupliciter fit, vel ceremonis, vel consecratione.

Sicut maledicere est alicui malum imprecari à Deo, videlicet, omnium bonorum originem, ut ait Barbosa de jure Ecclesiastico, lib. 3. cap. 3. numero 54. est profanitatis, vel nequitia exclusio, atque sanctificationis infusio.

Benedicere autem tripliciter accipitur juxta D. Thomam, ut latè explicat Barbosa de jure Ecclesiastico, lib. 3. cap. 3. num. 55. enuntiative, optative, imperative. Prima est, quam Deo tribuimus, ejusque laudes enuntiamus, ac dicimus, ut Benedictio servi Domini Domino. Secunda est, quam homo homini dare solet, non solum laudando, sed etiam bonum aliquod imprecando, juxta illud Psalmi. Benedicti te Dominus ex Sion, ut videas bona Hierusalem Tertia benedictio est, quam dat Deus solus per se, vel per ministros suos, & hæc effectus in ros operatur, & hanc dedit Deus per se ipsum, Genes. 1. numer. 22. Benedictioque eis. Quandoque per servos: ut Melchisedech benedixit Abrahæ. Genes. 14. nu. 18. & sic sæpè in sacris literis contingit: & hodie in Ecclesia fit, & dupliciter, privatè, vel publicè. Privatè, quæ à quacunque persona fideli dare potest. Publicè verò, per Pontifices, Abbates, Sacerdotes, ac Religiosos viros. Ita Nolter Vvaldens lib. Doctrinalis fidei tom. 1. lib. 2. art. 3. cap. 19. contra Vviclephum. Sylvester in summa, verb. benedictio, num. 1. Layman. lib. 5. tract. 9. cap. 13.

Qui etiam omnes advertunt, quod talis benedictio nihil ex opere operato, aut infalibiler impetrat, quod precatu: sed quod cum fiat nomine Ecclesiæ magnam vim habet ad impetrandum.

Benedictio rerum est etiam duplex; una est simplex, altera fit consecratione, simplex, quæ fit benedictione, ac certis ceremoniis, ut benedictio vestium, aquæ, vini, olei, cereæ, domus, navis. Alia est, quæ fit unctione, ut benedictio Calicis, Altaris, seu illius lapidis, & hæc propriè vocatur consecratio. Citarus Sylvester, Panormitan. in cap. 1. de consecrat. Ecclesiæ. Balleus verb. Benedictio, n. 2.

Barbosa.

D Thom. Barbosa.

Genes. 14.

Vvaldens. Sylvest. Layman.

3.

4.

Sylvest. Panormit. Balleus.

X QUEST

QUÆSTIO II.

Rectè, ac sanctè in Ecclesia sunt benedictiones ad effectus supernaturales efficiendos, ac significandos.

SUMMARIUM.

5 Rectè, & sanctè ab Ecclesia sunt benedictiones.

6 Benedictiones sanctè, ac piè sunt ad effectus supernaturales.

7 Tamen hujusmodi benedictiones non operantur infallibiliter, quia saepe nobis non conveniunt.

5. Multi fuerunt impij Hæretici, ut Vviclef, quod idixerunt, quod benedictiones essent sine fructu, ac utilitate in Ecclesia, quos fortiter, & doctè impugnat Noster Vvaldenfis lib. de Sacrament. a cap. 10. Tamen Catholica fides constanter tenet, quod rectè, & sanctè in Ecclesia benedicuntur aquæ, oleum, panis, cerei, cineres, rami, & similia. Et probatur. Primò, ex Scriptura, quæ continet exemplum, & documentum, exemplum adest Domini Matth. 14. Luc. 9. qui panes multiplicaturus aspiciens in cælum, Benedixit eos. Documentum est Pauli.

1. Timoth. 4. Omnis creatura Dei bona est, nihil abiciendum, quod cum gratiarum actione percipitur, sanctificatur enim per verbum Dei, & orationem. probatur secundò, ex traditione Sanctorum patrum, & primum de aqua, quæ solet benedici ab ipso tempore Apostolorum, pro quo faciunt innumerabilia testimonia D. Clementis, Dionysii, Cyrilli, Cypriani, Ambrosii, Basilii, Epiphani, Augustini, Theodoretii, quos citat Bellarminus de cultu Sancti lib. 3. cap. 7.

6. Et rectè ad effectus supernaturales efficiendos, ac significandos vitur Ecclesia aquâ oleo, aliisque rebus benedictione dedicatis, & hæc omnia propter tres fines in Ecclesia benedicuntur, primò. Ad significandos spirituales effectus cineris enim aspersio, significat poenitentiam; palma victoriam, cerei paschales gloriam resurrectionis. Secundò, ad delenda peccata venialia, de qua re videndus est D. Thom. 3. p. 2. q. 87. art. 3. ibi; Expositores, quia hæc semper fiunt, & recipiuntur; cum aliqua detestatione peccatorum, & motu pio in Deum, ac res sacras. Tertiò, ad fugandos Dæmones, & curandos morbos, ut ex precibus, ac orationibus, quibus benedicuntur, patet.

7. Tamen, ut jam dixi superiori quæstione, hujusmodi res non operantur infallibiliter, ut Sacramenta. Et ratio est, quia tales res habent hujusmodi vim, non ex pacto Dei expresso, ut Sacramenta, sed ex precibus Ecclesiæ, ac devotione fidelium; tum etiam quia aliquando non expedit nobis, ut liberemur, vel à morbo, vel à vexatione præsentis, etiam ut latè probat Bellarminus citatus cap. 7. probans hunc tertium effectum multis exemplis Sacre Scripturæ, ac documentis Sanctorum patrum.

QUÆSTIO III.

Quisnam potest benedictionem impendere publice, ac solemniter?

SUMMARIUM.

8 Quomodo se debeat habere Sacerdos celebrans coram proprio Episcopo vel

9 Benedictiones solennes multam vim habent ad multa.

Quisnam possit dare benedictionem publicam.

10 Et etiam Abbates ex privilegio.

11 In quo loco, & quando tales benedictiones sunt danda.

12 Qui Abbates in præsentia Episcopi.

13 De hoc privilegio Abbatum non gaudent alii Religiosi.

8. Non loquimur de benedictione privata: nam hæc à qualibet persona particulari potest exhiberi. De benedictione verò, quam presbyter celebrans dat in fine Missæ, si coram Episcopo celebrat, ei innuere debet, an velit ipse benedicere, si verò nolit, benedicat tunc Sacerdos simplici benedictione, nulla alia expressa petita licentia. Ita Sylvester verb. Benedictio, n. 1. Hoc tamen intelligendum est de Sacerdote celebrante coram proprio Episcopo loci. Gavantus verb. Benedictio, nu. 21. At verò si coram Episcopo extraneo, quid tale non debet expectare.

9. De benedictione verò solemnî, quæ incipit à versu illo, Adjutorium nostrum, &c. sunt quædam publicæ orationes, quæ à ministris Ecclesiæ sunt institutæ super personis, aliisque rebus sensibilibus pronuntiarî solitæ, quæ cum fiant nomine Ecclesiæ, quæ semper grata, & accepta est Deo; pie sendum, imò & pro certo habendum, hujusmodi Ecclesiæ benedictionibus, atque rebus benedictis magnam vim inesse ad conciliandum hominibus per misericordiam Dei, bonos motus divinæ gratiæ, quibus à peccatis mundentur, virtutibus augeantur, & à corporalibus periculis custodiantur, vel eripiantur, sicut Deo expedire visum fuerit pro suo loco, ac tempore, de quo videndus est Suarez parte tertia, & tom. 3. disp. 15. Suar. sect. 4.

10. Benedictionem solemnem publicam possunt dare Episcopi in tota sua Diocesi; Archiepiscopi in tota sua Provincia, cum visitant; legati in toto ambitu suæ legationis, & communiter tradunt Doctores, Sylvester verb. Benedictio, n. 1.

11. Etiam Abbates, qui obtinent usum baculi, & Mitræ ex cap. Abbates, de privilegio, in sexto. Tum etiam ex multis concessionibus Apostolicis, videlicet, Innocentii VIII. Alexandri VI. Leonis X. Pii V. pro Abbatibus Canonicorum Regularium. Urbani I. Pii IV. Eugenii IV. pro Abbatibus Cassinensibus. Urbani V. Bonifacii IX. Gregorii IX. Martini V. pro Abbatibus Vallis umbrosæ. Innocentii VIII. pro Abbatibus Cisterciensibus. Eugenii IV. pro Celestinis.

Quæ

QUÆSTIO IV.

Quanam res Ecclesiastica sint, quas Prælati Regulares valeant benedicere?

SUMMARIUM.

15 Abbates non solum possunt benedicere vestimenta, sed etiam calices, patenas, ac petras Ara.

In patribus Indiarum possunt Provinciales, & Fratres talia consecrare.

16 Facultas concessa Abbatibus non extenditur ad alios Prælatos Regularium.

17 Prælati Regulares possunt solemniter benedicere suas Ecclesias, ac Cæmeteria.

18 Possunt Prælati Regulares post 24. horas à sua electione benedicere ornamenta, & corporalia.

15. Primò. Sunt aliqui Abbates, qui non solum valent benedicere vestimenta, ac ornamenta Ecclesiastica; ac corporalia, sed etiam calices, ac patenas consecrare; ita constat ex privilegio Bullar. Innocentii VIII. in Bullario, Rodrig. Constitutione quinta hujus Pontificis, concessa Abbati Cisterciensi, ac quatuor primis Coabbatibus, qui valeant consecrare calices, & patenas tam suarum Ecclesiarum, quam si aliunde deferantur. Et Pius IV. Constit. 97. concessit Abbatibus benedictiones, ut possent consecrare altaria portatilia vulgo petras Aræ, pro suis Ecclesiis tantum. Et Paulus III. Sacerdotibus Societatis, in partibus, in quibus facile Episcopus Catholicus non invenitur. Ita Barbosa de Officio Episcopi allegat. 27. n. 16. Miranda tom. 2. n. 41. art. 4. Tambur. de jure Abbatum tom. 1. disp. 23. quæst. 13. Portel. in dub. Regul. verb. Abbas, num. 3. Diana part. 3. tractatu 1. Resolut. 15. Rodriguez tomo tertio, semm. cap. 19. num. 2. Qui etiam ait tomo 1. q. 28. artic. 1. quod Gregorius XIV. concessit Abbatibus Ordinis Cisterciensis privilegium consecrandi Aras, & Calices, & etiam Adrianus VI. concessit Provincialibus Indiarum Minorum, & Fratribus, quibus hoc commiserint facultatem consecrandi Alaria, & Calices, etiam ad alienum usum in casu necessitatis Episcoporum. Ita Pellizar. tom. 2. tract. 8. cap. 5. n. 102. & 103.

16. Et ut jam dixi in fine superioris quæstionis hæc privilegia concessa Abbatibus, cum habeant usum Pontificalium, non extenduntur ad alios Prælatos, etiam cum eis communicantes, quia talem usum Pontificalium non habent, & etiam privilegia concessa pro partibus Indiarum in necessitate Episcoporum, non intelliguntur extra concessa, nisi forte tunc extra Indiam in aliquo loco, eadem necessitas urgeat, quia tunc ex mente interpretativa Pontificis, ac ex paritate rationis uti tali facultate poterunt, v.g. in parte remota Africæ, vel Æthiopiæ.

17. Dico secundo, Prælati Regulares possunt benedicere benedictione solemnî suas Ecclesias, Cæmeteria Ecclesiastica, & Oratoria.

Quæ & multa alia privilegia referunt Tamburinus tomo primo, de jure Abbat. disp. 21. quæstione septima. Barbosa de jure Ecclesiast. libro primo, cap. 17. numero quadragesimo se primo, affirmans, quod hodie omnes ferè Abbates regulares habent à Sede Apostolica concessionem benedicendi, eisdemque concessionem refert Balleus tomo secundo, verb. Benedictio, num. 12.

12. Hæc autem privilegia pro benedictione solemnî populi regulariter sunt in fine Missarum, Matutini, & Vesperarum solemnium, ut ex ipsis privilegiis constat. De loco autem, in quo danda sit benedictio, consideranda sunt privilegii verba, tamen communiter si aliud non exprimitur, solum intelligitur de propria Ecclesia, & non alibi, nec per vias more Episcoporum. Azor. tom. 1. lib. 12. cap. 20. quæst. 7. Rodriguez tomo 1. quæst. 18. art. 1. Et pro hac re quandam declarationem Cardinalium refert citatus Tamburin. disp. 23. quæst. 1. num. 1. Riccius de rebus Ecclesiast. Resolut. 461. part. prima. Ursellius in examine conclusion. legalium, conclus. 1. n. 123.

13. Talis benedictio dari potest ab Abbatibus, non tamen in præsentia Episcopi, vel alterius maioris Prælati, cap. Denique 21. distinct. cap. Ministrare; 26. quæst. 6. cap. Cum ad celebranda, de consecratione, distinct. 1. Novarinus verb. Benedicere, num. 14. Non enim minor debet majorem benedicere. Limitatur tamen assertio, nisi aliqua existat specialis concessio à Sede Apostolica, ut facta habetur à Sixto IV. Abbati Sanctæ Mariæ Pacis Congregationis Canonicorum Regularium Lateranens. ut liberè valeat talem solemnem benedictionem impendere, etiam si tunc præsens adsit aliquis Antistes, Cardinalis, vel Sedis Apostolicæ legatus. Habetur per extensum in libro Privilegiorum ejusdem Congregat. pagina 369. & testatur Gabriel. Pennot. in sua tripartita historia, lib. 2. cap. 33. Hoc privilegium datum fuisse in praxi anno 1624. die 2. Julii in Festo Visitationis Virginis Mariæ, coram duodecim Illustrissimis Cardinalibus Refert Novarinus in sua Lucerna, verb. Benedicere, numero decimo septimo. Barbosa de jure Ecclesiast. lib. 1. cap. 17. num. 50.

14. Hæc tamen privilegia non communicantur cum Superioribus aliarum Religionum, quamvis ipsi habeant communicationem privilegiorum, quæ concessa sunt Monachalibus Ordinibus; & merito sanè, quia talia concessa sunt Abbatibus, quia ipsi habent usum Pontificalium, veluti Episcoporum; quod non competit aliis Superioribus. Ita Suarez tomo quarto, de Religione, tractatu octavo, libro secundo, cap. 29. num. 27. Miranda in manuali, tomo secundo, quæst. 40. articulo quarto. M. Lezana verb. Benedicere, numero quarto. Diana parte tertia, de Regularibus, tractatu 2. Resolut. 15. Fragosus parte 2. lib. 11. disput. 4. §. 3. num. 1. Bordonus tom. 1. Resolut. 17. num. 3.